

3de zondag door jaar C

Lc. 1, 1-4; 4, 14-21

Het is vandaag de dag in Europa niet "cool" om christen te zijn. En het is nog minder in de mode om daar ronduit voor uit te komen. Integendeel, er zijn katholieken die er wel op getraind lijken te zijn om hun gelovige identiteit zoveel mogelijk te verdoezelen. Ze geven er de voorkeur aan te doen en te denken zoals iedereen, en te laten uitschijnen dat wij als katholieken in niets verschillen van de rest van de mensheid. Ge zou kunnen zeggen dat veel geloofsgenoten zich gedragen als een kameleon: dat diertje dat zijn identiteit probeert weg te moffelen door de kleur aan te nemen van de omgeving waarin het zit.

In zijn apostolische exhortatie "Evangelii Gaudium" reageert paus Franciscus tegen zulke mensen die "hun christelijke identiteit en overtuiging relativiseren of wegstoppen, wat leidt tot een obsessie om te zijn zoals de anderen", zoals de paus het verwoordt.

Het Evangelie van vandaag speelt zich af in Nazareth, het dorp waar Jezus is grootgebracht, waar iedereen met Hem vertrouwd is, waar men zijn ouders en familie door en door kent. Het moet van Jezus een uitzonderlijke moed hebben gevergd om juist in dat milieu, waar Hij in de ogen van iedereen niet meer is dan de zoon van de timmerman, zijn ware identiteit te openbaren als Messias, Zoon van God, die door de profeten is voorgezegd en naar wiens komst het volk van Israël al eeuwen uitzielt.

Jezus is, zoals elke week, naar de synagoge gekomen en heeft uit de profeet Jesaja voorgelezen. Als dat afgelopen is zegt Hij eigenlijk: Ik ben degene over wie Jesaja het heeft, Ik ben degene die gezonden werd, Ik ben de Messias.

Wij kunnen ons dat onmogelijk voorstellen, maar voor de inwoners van Nazareth moeten die woorden geklonken hebben als een donderslag bij heldere hemel, als vloeken in de kerk. Deze man heeft gedurende 30 jaar onder hen een onopvallend en schemerig bestaan geleid. Wat probeert Hij hen nu plots op de mouw te spelden? Toch aarzelt Jezus niet die grootse woorden in de mond te nemen: Hij verdoezelt zijn identiteit niet, ook niet als dat slecht zou kunnen vallen bij de anderen. Hij weigert zich te gedragen als een kameleon.

Nu zoudt ge u, als ge slecht wil denken, kunnen afvragen of die uitspraken van Jezus in de synagoge van Nazareth niet juist heel aanmatigend zijn in plaats van moedig. De identiteit die Hij hier voor zich opeist is geen klein bier, maar juist een uniek statuut: Hij stelt zichzelf voor als de uitverkorene van God. Is dat moedig, of is het juist hoogmoedig? Het zou dat laatste zijn als Hij zich vervolgens gedragen had als een vorst of als de Farizeeën. Maar dat gebeurt juist niet. Hij zal ook die andere woorden van Jesaja, over de lijdende dienaar, ondergaan. En daarmee geeft Hij een heel ander beeld van de Messias dan de joden verwachtten: geen heerser, maar een dienaar.

Christen zijn is leren leven naar het voorbeeld van Christus, trachten Hem na te volgen. Het Evangelie leert ons dan vandaag twee dingen. Eerst en vooral dat wij niet bang mogen zijn onze katholieke identiteit te laten zien. En ten tweede, dat die identiteit ons niet het recht geeft om welke privileges of voorrechten dan ook op te eisen, maar dat ze ons juist verplicht tot een leven ten dienste van anderen. Daartoe werd Jezus gezonden door zijn Vader hoorden we juist; daartoe zijn wij op onze beurt door Hem gezonden. Amen.

Johan Goris, pastoor